

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

OSTRAVA

Inspekční zpráva

Speciální mateřská škola a Pomocná škola pro děti a žáky s více vadami – Dětské centrum, Nový Jičín, Komenského 64

Komenského 64, 741 01 Nový Jičín

Identifikátor školy: 600 026 515

Zřizovatel: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Karmelitská 7, 11812 Praha 1

Školský úřad Nový Jičín

Termín konání orientační inspekce: 27. – 29. března 2000

Čj.	146 135/00-11069
Signatura	on4zt109

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Speciální mateřská škola a Pomocná škola pro děti a žáky s více vadami – Dětské centrum sdružuje pomocnou školu, přípravný stupeň pomocné školy, speciální mateřskou školu, speciálně pedagogické centrum a školní družinu. Součástí pomocné školy je rehabilitační třída a třída pro děti s diagnózou autismus. Orientační inspekce probíhala ve třídách přípravného stupně pomocné školy a ve třídách pomocné školy.

Hodnocení kvality vzdělávání

Výchovně vzdělávací činnost školy je podřízena individuálním potřebám a zájmům postižených žáků s cílem vypěstovat u nich takové dovednosti a návyky, které by jim umožnily zapojit se do života a společnosti s větší či menší pomocí v závislosti na stupni postižení. Pro každého žáka je zpracován individuální výchovně vzdělávací a zdravotně rehabilitační plán, který se zpracovává až po důkladnějším poznání žáka. V úvodu pobytu se provádí diagnostika typu PAC, kde se zaznamenává dosažená úroveň, která je výchozí při stanovení dlouhodobých cílů pro rozvoj poznávacích schopností, komunikace, grafomotoriky, smyslové výchovy a samostatnosti. Při tvorbě spolupracuje logoped, rehabilitační pracovnice, zdravotní sestra a v rehabilitační třídě i civilní vojenská služba. Klinický logoped, který provádí individuální logopedickou péči, zapisuje do individuálního plánu závěry vyšetření a doporučení, jak mají učitelé v oblasti komunikace s dítětem pracovat.

Vyučující ve třídách splňují podmínky pedagogické a odborné způsobilosti. Na výuce se podílejí i výchovní a zdravotničtí pracovníci. Škola má dostatek výukových prostor i prostory pro herní, tělovýchovnou, rehabilitační a pracovní činnost. Všechny prostory odpovídají psychohygienickým zásadám, působí velmi dobrým estetickým dojmem. Rovněž vybavení hračkami, učebními a kompenzačními pomůckami je vynikající, jsou vhodně a účelně využívány.

Intelektový vývoj žáků zařazených v těchto třídách se pohybuje v pásmu středně těžké mentální retardace. Vzhledem ke krátkodobé pozornosti žáků se slabou koncentrací, jejich konkrétního myšlení vyžadujícího názor, instabilitu a impulzivnost bez dostatečné korekce je možná v přípravné, rehabilitační třídě a třídě nižšího stupně pouze individuální výuka, která probíhá v blocích. Ve třídě vyššího a pracovního stupně probíhá výuka v jednotlivých předmětech, kolektivním způsobem s individuálně zadávanými úkoly. V této třídě mají žáci osvojeno trivium a všechny dovednosti jsou směřovány do oblasti praktického využití. Jednotlivé fáze výuky obsahují motivaci, jsou časově omezeny s důrazem na soustavné opakování a procvičování. Jsou uplatňovány různé formy a metody práce. Vše je uskutečňováno hravou formou s častým střídáním poloh, podnětových situací, preferování jednoduchých manipulačních činností. Myšlení žáků je konkrétní, ulpívavé, nechápou příčinné vztahy. Proto při výuce pracují pouze s názorem. Ve všech výchovně vzdělávacích činnostech je dominantní vedení k zvládnutí běžných denních činností, rozvoji samostatnosti a orientace na základní společenské a pracovní návyky.

V rehabilitační třídě, kde je šest dětí (čtyři jsou imobilní), je zařazováno do programu pohybové cvičení dětí s dospělými „Metoda pohybového rozvoje Veronica Sherborn“. Tato metoda rozvíjí uvědomění si svého těla, prostoru, navázání a udržení zrakového kontaktu a vytváření silných vzájemných vztahů. V této třídě jsou i nekomunikující děti, u kterých se hledají způsoby neverbální komunikace – směřování zraku na podávaný předmět, reakce na své

jméno. Je prováděna buko-faciální technika nácviku krmení a orofaciální stimulace navozující žádanou pohybu mluvidel při jídle a pití.

V průběhu celodenních činností je výrazným motivačním činitelem pozitivní hodnocení a pochvala za každý i malý úspěch žáků.

K dosažení vzájemného porozumění jsou s úspěchem využívány augmentativní a alternativní způsoby komunikace.

Kvalita vzdělávání vzhledem k těžkým kombinovaným postižením a dosaženým výsledkům je hodnocena jako vynikající.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Základním posláním této speciální školy je učit, vychovávat 3-21leté děti a žáky s mentálním postižením v pásmu středního defektu s přidruženou vadou tělesnou, smyslovou, či onemocněním. Koncepční záměry školy jsou stanoveny na základě analýzy podmínek školy a požadavkem regionu.

Celoroční plán práce není zpracován. Plánování je roztržštěné, není pojato jako ucelený systém včetně vymezení základních cílů v jednotlivých oblastech práce školy i mimoškolních aktivit.

Ve SMSŠ pracují učitelky podle programu výchovné práce a tematického plánu třídy. PŠ a přípravný stupeň pracují podle vzdělávacího programu PŠ a přípravného stupně č.j. 24035/97-22 a rehabilitační třída podle vzdělávacího programu rehabilitačních tříd pomocné školy č.j. 15 353-2000-24. Každé dítě má individuální výchovně vzdělávací a rehabilitační plán, který zpracovávají učitelé třídy ve spolupráci s logopedem, speciálním pedagogem SPC a rehabilitační pracovníci. Je konzultován na pedagogické radě a s rodiči. 2 krát ročně je plán vyhodnocován. Zaznamenává dosaženou úroveň a dlouhodobé stanovené cíle pro oblast komunikace, socializace, případně jednotlivé výchovy. Mimo vyučování probíhá cvičení rodičů s dětmi, které je zaměřeno na zlepšení pohybových schopností dětí a instruktáž rodičům a kroužek sportovní a rukodělný.

Plánování činnosti školy je hodnoceno jako dobré.

Organizování

Škola má přiznanou právní subjektivitu od 1. září 1997. V zařízení pracují učitelé, speciální pedagogové, zdravotní sestry, pomocní vychovatelé, sociální pracovníce a provozní zaměstnanci. Rozsah povinností pracovníků, vymezení jejich práv a odpovědnosti stanoví pracovní řád školy. Pravidla provozu školy i jeho součástí vymezuje organizační řád, který je velmi dobře a do všech detailů zpracován. Součástí organizačního řádu jsou rovněž zásady rozdělení pravomoci mezi ředitelkou a její zástupkyní. Zásady v oblasti ekonomické určuje vnitřní platový předpis školy. Při řízení školy spolupracuje ředitelka s pedagogickou radou speciální mateřské školy, s pedagogickou radou pomocné školy a metodickým sdružením.

Organizování pedagogických a provozních porad je funkční, zápisy z nich obsahují relevantní informace a mají dobrou úroveň. Povinná dokumentace školy je řádně a funkčně vedena v souladu s platnými právními normami bez zjištěných nedostatků.

Vnitřní informační systém je účinný, existují v něm zpětné vazby. Vedení školy umožňuje všem zaměstnancům přístup k aktuálním informacím. Důvěrné informace jsou řádně zabezpečeny

proti zneužití. Vnější informační systém zajišťuje především pravidelnou a včasnou informovanost rodičů, která spočívá v úzké spolupráci školy, rodiny a SPC.

Škola se vhodným způsobem prezentuje na veřejnosti. Zapojila se do olympiády mentálně postižených, přehlídky tvorby zdravotně postižených, paralympiády mentálně postižených v plavání, s umístěním v kategorii pomocných škol, a jiných kulturních akcích.

Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 1998/99 akceptuje § 17e odst. 2, 3 a § 17g zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, postihuje všechny oblasti podle tohoto zákona a její obsah je v souladu se zjištěnými skutečnostmi. Po stránce obsahové má dobrou vypovídací hodnotu.

Kvalita a funkčnost organizačního uspořádání školy i informačních systémů má velmi dobrou úroveň.

Vedení a motivování pracovníků

Ředitelka školy uplatňuje demokratický styl řízení, což se projevilo v klidné a přátelské atmosféře celé školy. Operativní řízení jako celek je funkční, pružné a účinné. Pracovníci školy mají vytvořeny dobré podmínky pro uplatnění tvořivosti a iniciativní přístup v oblasti výchovné, i vzdělávací. Kreativita učitelů se projevuje jak ve způsobech přístupu k těžce postiženým dětem, tak i v různorodé výzdobě a uspořádání tříd i ostatních prostor školy. Pro pozitivní vývoj školy je realizováno systematické vzdělávání pracovníků školy v oblasti komunikace a nových forem výuky. Pro vzdělávání využívají nabídky SIS, IPPP Praha, Aldea Praha, PU Praha.

Ředitelka má zpracovaná kritéria pro nadtarifní složky platu, která jsou součástí vnitřního platového předpisu. Pracovníci jsou s nimi seznámeni, ale není vytvořen systém pravidelného hodnocení pracovníků.

Systém, rozsah a efektivnost vedení a motivování pracovníků jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Kontrolní mechanismy

Vedení školy má vytvořen samostatný plán hospitační a kontrolní činnosti, který postihuje zejména oblast pedagogickou, opomenuta je oblast kontroly správních zaměstnanců. Plánované úkoly jsou konkrétní, stanoví termíny a zodpovědnost za sledovanou kontrolní činnost. Podklady k hodnocení a kontrole pracovníků získává vedení školy každodenním stykem se všemi zaměstnanci i žáky školy a nutnou spoluprací se všemi pracovišti, není však písemně doložena. Hospitační záznamy z přímých vyučovacích hodin jsou sporadické, ale z informovanosti ředitelky o každém dítěti, kterou prokázala při prohlídce školy lze usuzovat, že je plně informována o chodu školy a výukových problémech v jednotlivých třídách i u jednotlivých žáků.

I přes uvedené dílčí nedostatky jsou kontrolní mechanismy funkční, celkově má kontrolní systém dobrou úroveň.

Hodnocení kvality řízení

Plánování školy není pojato jako ucelený systém, na který by navazovalo vymezení úkolů v jednotlivých oblastech školy a z nich se odvíjející prostředky plnění. Jednotlivé individuální výchovně vzdělávací plány jsou u všech žáků zpracovány.

Organizační uspořádání školy a informačních systémů vykazuje funkčnost a pružnost.

*Vedení a motivování pracovníků je efektivní, schází systém pravidelného hodnocení.
Kontrolní systém vykazuje drobné nedostatky formálního charakteru.
Řízení školy má celkově velmi dobrou úroveň.*

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Při kontrole dokumentace školy bylo zjištěno porušení §2 odst. 2 nařízení Vlády České republiky č. 288 ze dne 24. listopadu 1993 ve znění pozdějších předpisů. Ředitelka školy je zařazena do deváté platové třídy, i když její podřízení pracovníci SPC jsou zařazeni do desáté platové třídy. SPC je dle rozhodnutí MŠMT ČR č. j. 29 908/99-21, o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s účinností od 15. 8. 1999 součástí Speciální mateřské školy a Pomocné školy pro děti a žáky s více vadami - Dětské centrum, Nový Jičín, Komenského 64.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- rozhodnutí o zařazení do sítě škol vydané MŠMT ČR č.j.29 908/99-21
- výroční zpráva školy
- organizační řád školy
- vnitřní platový předpis
- plán kontrolní činnosti
- individuální výchovně vzdělávací plány
- osobní dokumentace žáků
- zápisy z provozních a pedagogických rad
- písemné práce a výrobky žáků

ZÁVĚR

Výrazná pozitiva

- koncepce školy a její realizace
- odborná a pedagogická úroveň pracovníků a míra jejich empatie
- komplexnost péče o žáky školy
- atmosféra ve třídách, vztah pracovníků k žákům
- hledání nových forem a metod práce
- podnětné a estetické prostředí

Úroveň školy je v oblasti výchovně vzdělávací hodnocena jako vynikající, řízení školy má velmi dobrou úroveň, celkově je úroveň školy hodnocena jako velmi dobrá.

Prostředky ze státního rozpočtu jsou využívány efektivně ve prospěch dětí a žáků a výchovně vzdělávacího procesu. Neúčelnost vynakládání finančních prostředků nebyla v průběhu inspekce zjištěna.

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Lenka Vojtovičová	Mgr. L. Vojtovičová v. r.
Členové týmu	PaedDr. Zbyněk Knop	PaedDr. Z. Knop v. r.

V Ostravě dne 10. dubna 2000

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 10. dubna 2000

Razítko

Ředitelka školy	Podpis
PaedDr. Marcela Komendová	PaedDr. M. Komendová v.r.

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Dobrý	Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň
Ještě vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad N. Jičín, Štefánikova 9	2000-05-10	146 183/00-10023
Zřizovatel MŠMT ČR, Karmelitská 7, 11812 Praha 1	2000-05-10	146 179/00-10023

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nebyly podány